

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

125-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

ЮРІЯ ПОЛЯНСЬКОГО

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІМ. І. КРИП'ЯКЕВИЧА

МАТЕРІАЛИ І ДОСЛІДЖЕННЯ

З АРХЕОЛОГІЇ ПРИКАРПАТТЯ І ВОЛИНИ

ВИПУСК 21

ІСТОРІЯ АРХЕОЛОГІЇ:
АРХІВНА І МУЗЕЙНА СПАДЩИНА
ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Львів 2017

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
IVAN KRYPIAKEVYCH INSTITUTE OF UKRAINIAN STUDIES

**MATERIALS AND STUDIES ON ARCHEOLOGY
OF SUB-CARPATHIAN AND VOLHYNIAN AREA
VOLUME 21**

**HISTORY OF ARCHAEOLOGY:
ARCHIVAL AND MUSEUM HERITAGE
OF CENTRAL AND EASTERN EUROPE**

Lviv 2017

УДК 904 (477.8) (082)
ББК Т4 (4Ук, 3) я 43
М-34

Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Вип. 21. Історія археології: архівна і музейна спадщина Центральної та Східної Європи. – Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2017. – 487 с.

У збірнику вміщено статті та публікації архівних документів щодо розвитку археологічних знань на теренах України і Польщі протягом ХІХ–ХХІ ст. Висвітлюються різноманітні аспекти наукових біографій археологів, епістолярна спадщина дослідників, досвід та сучасні виклики комунікативного простору наукової спільноти.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д.і.н. *Олександр Ситник*, д.і.н. *Микола Литвин* (головні редактори),
д.і.н., член-кореспондент НАН України *Володимир Баран*, д.і.н. *Віктор Войнаровський*,
д.і.н. *Леонтій Войтович*, д.і.н. *Віра Гупало*, проф. *Ян Махнік*, д.і.н. *Леонід Мацкевий*,
проф. *Сильвестр Чопек*, к.і.н. *Наталя Булик* (заступник головного редактора),
к.і.н. *Руслан Коронецький*, канд. арх. *Юрій Лукомський*, *Володимир Петегирич*,
к.геогр.н. *Олена Томенюк* (відповідальний секретар), к.і.н. *Анна Яненко*

Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України
Протокол № 9 від 16 листопада 2017 р.

Комп'ютерна верстка:
Наталя Булик,
Руслан Коронецький, *Олена Томенюк*

Коректура:
Анна Яненко, *Ірина Луцик*

Переклад англійською:
Руслан Коронецький та автори

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 16446-4918Р від 19.02.2010 р.

Обкладинка: Злата. Розкопки і рисунок З. Ленартовича. 1892 р.
Тексти публікуються в авторській редакції

© Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та автори статей
ISSN 2223-1218

УДК 904 (477.8) (082)
ББК Т4 (4Ук, 3) я 43
М-34

Materials and studies on archaeology of Sub-Carpathian and Volhynian area. Vol. 21. History of archaeology: archival and museum heritage of Central and Eastern Europe. – Lviv: Ivan Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies of National Academy of Sciences of Ukraine, 2017. – 487 p.

The digest contains articles and publications of archive documents which represent development of archaeological knowledge in Ukraine and Poland during the XIX–XXI centuries. Various aspects of scientific biographies of archaeologists, epistolary heritage of researchers, experience and current challenges of communicative space of research community are highlighted.

EDITORIAL STAFF:

professor *Olexandr Sytnyk*, professor *Mykola Lytvyn* (chief editors),
professor, corresponding member of the National Academy of Sciences of Ukraine *Volodymyr Baran*, professor *Viktor Voinarovsky*, professor *Vira Hupalo*, professor *Leontij Vojtovych*,
professor *Jan Machnik*, professor *Sylwester Czopek*, professor *Leonid Matskevych*,
Dr. *Natalia Bulyk* (vice chief editor), *Volodymyr Petehyrych*, Dr. *Yuriy Lukomskyi*,
Dr. *Ruslan Koropetskyi*, Dr. *Olena Tomeniuk* (managing editor), Dr. *Anna Yanenko*

Recommended for publication by the Scientific council
of Ivan Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies
Protocol № 9 from 16 November 2017

Computer modeling:
Natalia Bulyk,
Ruslan Koropetskyi, *Olena Tomeniuk*

Proofreading
Anna Yanenko, *Iryna Lutsyk*

Translation into English:
Ruslan Koropetskyi and authors

Certificate of state registration
KB № 16446-4918P from 19.02.2010

Cover: *Złota*. Excavations and drawing by *Z. Lenartowicz*. 1892
Texts of publications are given at authors' editing

© Ivan Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies of National Academy of Sciences of Ukraine
and authors of articles
ISSN 2223-1218

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- АМ КНУ** – Археологічний музей Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- АМА ХНУ** – Архів Музею археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
- АНЕ** – археологічна новобудовна експедиція
- АП УРСР** – Археологічні пам'ятки УРСР, Київ
- АП** – Археологічні пам'ятки
- АРАН** – Архів Російської академії наук
- АЗ** – Археологічний з'їзд
- ВДИ** – Вестник древней истории
- ВІМ** – Всеукраїнський історичний музей імені Т. Шевченка у Києві
- ВОКК** – Вісник Одеської комісії краєзнавства
- ВПВТ** – Всесоюзна постійна виставка техніки
- ВУАК** – Всеукраїнський археологічний комітет
- ВУЦВК** – Всеукраїнський центральний виконавчий комітет
- ВХРРМ** – Всеукраїнські художньо-реставраційні та репродукційні майстерні
- ГАИМК** – Государственная Академия истории материальной культуры
- Госархив Курской обл.** – Державний архів Курської обл.
- Госархив Ростовской обл.** – Державний архів Ростовської обл.
- ДАІФО** – Державний архів Івано-Франківської обл.
- ДАІМК** – Державна Академія історії матеріальної культури
- ДАЛО** – Державний архів Львівської області
- ДДУ** – Дніпропетровський державний університет
- Держархів Полтавської обл.** – Державний архів Полтавської обл.
- Держархів Харківської обл.** – Державний архів Харківської обл.
- ДНУ** – Дніпропетровський національний університет
- ЗКМ** – Закарпатський краєзнавчий музей
- Записки НТШ** – Записки Наукового товариства ім. Шевченка
- ИГАИМК** – Известия Государственной Академии истории материальной культуры
- ИИАК** – Известия Императорской археологической комиссии
- ІА НБУВ** – Інститут архівознавства Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського
- ІАК** – Імператорська археологічна комісія
- ІВІТ** – Імператорське російське військово-історичне товариство
- ІМК** – Інститут історії матеріальної культури
- ІР НБУВ** – Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського
- КВЖК** – Київські Вищі жіночі курси
- КСИА** – Краткие сообщения Института археологии
- АН** – академія наук
- КСИИМК** – Краткие сообщения Института истории материальной культуры
- ЛОО УТОПІК** – Львівська обласна організація Українського товариства охорони пам'яток історії та культури
- ІМАТ/МАТ** – Імператорське Московське археологічне товариство
- МДАПВ** – Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині
- МИА** – Материалы и исследования по археологии
- МПК** – Московський попередній комітет
- НА ВА ІУ НАН України** – Науковий Архів відділу археології Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України
- НА ІА НАНУ** – Науковий Архів Інституту Археології НАН України.
- НА ІМК РАН** – Науковий архів Інституту історії матеріальної культури Російської Академії наук (м. Санкт-Петербург)
- НА НМІУ** – Науковий архів Національного музею історії України
- НА НММХ** – Науковий архів Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків
- НА НХМУ** – Науковий архів Національного художнього музею України
- НА ОАМ НАНУ** – Науковий архів Одеського археологічного музею НАН України
- НМІУ** – Національний музей історії України
- НКО** – Народний комісаріат освіти
- НКПІКЗ** – Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник
- ОГАМ** – Одесский государственный археологический музей
- ОПИ ГИМ** – Відділ писемних джерел Державного історичного музею
- ОПТэ** – Общество пролетарского туризма и экскурсий.
- ЮТАКЭ** – Південно-Туркменістанська археологічна комплексна експедиція
- РА НА ИИМК РАН** – Рукописний архів Наукового архіву Інституту історії матеріальної культури Російської академії наук
- РГИА** – Російський державний історичний архів
- РНК** – Рада народних комісарів
- САДУ** – Середньоазійський державний університет
- САТІ** – Сімейний архів Тереножкіних-Ллінських
- ТАКЕ/ТАКЭ** – Термезької археологічної комплексної експедиції
- УАН/ВУАН** – Всеукраїнська академія наук
- УТОПІК** – Українське товариство охорони пам'яток історії та культури
- ХІФТ** – Харківське історико-філологічне товариство
- ХПК** – Харківський попередній комітет
- ХГУ** – Харківський державний університет
- ХДУ** – Харківський державний університет
- ЦДАВО України** – Центральний державний архів вищих органів влади та управління України
- ЦДАГО України** – Центральний державний архів громадських об'єднань України
- ЦДАМЛІМ України** – Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України
- ЦДІАЛ України** – Центральний державний історичний архів України, м. Львов
- ЦДІДАК України** – Центральний державний історичний архів України, м. Київ
- ЦИАМ** – Центральний історичний архів Москви
- ЦІМ** – Центральний історичний музей
- ЦІМТ** – Центральний Музей Техніки
- ЦНБ ХНУ ім. В. Н. Каразіна** – Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
- Укзюмстаріс** – Узбекістанський комітет з охорони пам'яток старовини та мистецтва/ Узбекістанський комітет по охороне пам'яток старовини и искусства
- Средазкомстаріс** – Середньоазійський комітет старовини та мистецтва
- ААС** – Acta Archaeologica Carpathica, Kraków
- А Польскі** – Archeologia Polski, Warszawa
- МАК ОІНіА** – Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Ośrodek Informacji Naukowej i Archiwum
- РА** – Památky Archeologické, Praha
- РМА** – Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie
- Prz. Arch.** – Przegląd Archeologiczny, Poznań–Wrocław